

Győri Gábor

Mit jelent a Krisztus szerinti cselekvés online felületeken lelkipásztorként?

A helyzet, amit vizsgálni szeretnék etikai szempontból, hogy lelkipásztorként hogyan nyilvánulhatunk meg az online felületeken. Énszerintem ez egy etikailag nagyon keveset tárgyalt probléma, pedig egyre nagyobb hatással van a társadalmunkra.

Az internet elterjedésekor a kétezres évek elején egyre többen megtapasztalták az anonim véleménynyilvánítás és az alternatív személyiségek létrehozásának szabadságát. Az okoseszközök és közösségi médiák

megjelenésével azonban a valós énünk és a virtuális megnyilvánulásaink közötti határ egyre jobban elhalványul. A kétezzer-tízes évekre már egyre inkább az lett a jellemző, hogy a digitális megnyilvánulásaink a valós élet kivetülésévé kezdtek válni. A valódi neveinkkel, valódi képeinkkel posztolunk ki véleményeket, ezért az online viselkedésünkre is egyre jobban alkalmazni kell a valós élet etikai normáit. Ami különösen nehéz teszi ezt a kérdést, hogy a különböző generációk egészen máshogy élik meg virtuális életüket. Erre akkor

„Az internetes beszélgetéseinkben is Jézus lehet a példa: „tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű...” (Mt 11,29)”

lettem először figyelmes, amikor nem hívő fiatalok között kezdtem el intenzívebben forgolódni. Sok őszinte beszélgetés és néhány lelkigondozás után rádöbbenem, hogy úgy a legőszintébbek, ha interneten keresztül, élő szóban beszélünk, de nem látják az arcomat. Ha videó is van, akkor zavarba jönnek, ha személyesen találkozunk, teljesen visszahúzódnak. A szöveges üzenetekben rendszeresen nagyozolnak, és nem veszik komolyan ezeket a beszélgetéseket. Az idősebb korosztály viszont sokkal komolyabban veszi az írott szövegeket. Emiatt hevesebb érzelmi reakciókra hajlandóak, amit szintén írásban közölnek, illetve rosszabbul reagálnak a megtévesztő információkra, és kevésbé veszik észre az álhíreket.

Lelkipásztorként három dilemmával is szembesültem:

1. Mi az a minta, amit lelkipásztorként követnem kell az online megnyilvánulásaimban?
2. Van-e különbség aközött, hogy magánemberként, vagy egy közösség vezetőjeként nyilvánulok meg?
3. Van-e szolgatársi felelősségünk e téren egymásért?

1.

Ha valóban igaz az az állítás, amit Chambers ír a Bibliái etika című könyvében, hogy Isten tökéletes erkölcsöt követel tőlünk, akkor lelkipásztorként felelősségünk, hogy a legjelentéktelenebbnek tűnő helyzetekben is e szerint a tökéletes erkölcsi norma szerint éljük az életünket. A „lelkipásztor” szóban is ott van a feladat, hogy vezessünk. Ahogy egyetlen juhnyáj sem marad a helyes ösvényen, ha a pásztor más úton jár, ugyanúgy a közösség, amelynek élén állunk, olyan viselkedési és etikai mintákat fog követni, amelyet mutatunk. Ezt Péter apostol is írja az 1Péter 5,2–4 versekben a gyülekezet lelki vezetői számára: „Legeltessétek az Isten közöttetek levő nyáját; ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen; ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak. És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját.” Ezt az igeszakaszt etalonként tekintem minden közösség előtti megnyilvánulásomban. Ezekben az igékben arra is utal az apostol, hogy a lelkipásztor példaképe a „főpásztor”, vagyis Jézus Krisztus kell hogy legyen! Ő minden helyzetben tökéletesen viselkedett, és ha

ez lehetetlennek is tűnik, nekünk is törekednünk kell erre a magatartásra: „Ti azért legyetek tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5,48) A tökéletességre törekvés tűnhet szenteskedésnek, még akkor is, ha őszinte szándékkal teszi az ember. Ezeket a véleményeket maga az Úr sem tudta kikerülni. Jézust is vádolták azzal, hogy kettős mércét alkalmaz, amikor látszólag ellentmondásba kerültek saját vagy tanítványainak cselekedetei a törvénnyel. Például a szombati kalásztépés, étkezés előtti kézmosás vagy a szombatnap csodatételek esetében. De az emberek felé való megnyilvánulásában még ezekben a vitás helyzetekben is tökéletes tudott maradni, ami még jobban alátámasztja azt, hogy az internetes beszélgetéseinkben is Jézus lehet a példa: „tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű...” (Mt 11,29) Jézus soha nem tett indulatos megjegyzéseket senkire. Alázattal, csendben tűrte, ha vádolták, és amikor úgy érezte, hogy nincs értelme vitatkozni, inkább csendben maradt. Az ige fölhívja a figyelmünket, hogy tartózkodjunk az értelmetlen vitatkozásoktól. Úgy gondolom, ezt nemcsak élő szóban, de az online térben is figyelembe kell vennünk. „De kerüld az ostoba vitatkozásokat, a nemzetségtáblázatokkal kapcsolatos kérdéseket, a viszálykodásokat és a törvényeskedő harcokat, mert ezek haszontalanok és hiábavalók. A szakadást okozó ember elől egy vagy két megintés után térj ki, tudván, hogy az ilyen ember kivetkőzött önmagából, bűnben él és magában hordja ítéletét.” (Tit 3,9–11)

Időnként egyszerűen csöndben kell maradni, még ha nehéz is, amikor butaságokat vagy egyenesen hazugságokat olvasunk az interneten. Erőt kell vennünk

„A példamutató, higgadt viselkedés a hívő emberek részéről az interneten azért nagyon fontos, mert a világban már egyre több szó esik erről, és ha Isten népe nem képes ebben elöl járni, hiteltelenek leszünk.”

magunkon, hiszen ha élő szóban nem tudunk meggyőzni embereket, mélyebben kifejtett magyarázat nélkül, kommentekben még annyira sem fog sikerülni. Az Ige azt tanácsolja az 1Péter 2,15-ben, hogy ha valakit nem tudunk meggyőzni, egyszerűen éljünk meggyőződésünk szerint, és a jó példa magáért fog beszélni. „Mert Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát.” A példamutató, higgadt viselkedés a hívő emberek részéről az interneten azért nagyon fontos, mert a világban már egyre több szó esik erről, és ha Isten népe nem képes ebben elöl járni, hiteltelenek leszünk. Erre is kaptunk figyelmeztetést az 1Péter 2,12-ben: „Tisztességesen éljétek a pogányok között, hogy ha valamivel rágalmaznak titeket mint gonosztevéket, a ti jó cselekedeteiteket látva dicsőítsék Istent a meglátogatás napján.” A fórumokon látott keresztényellenes megszólalások joggal váltják ki az indulatot a hívő emberekből, de az ezek ellen való érvelés, a heves vita, a kommentek „a bölcsesség látszatát kelti ugyan... valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet.” (Kol 2,23)

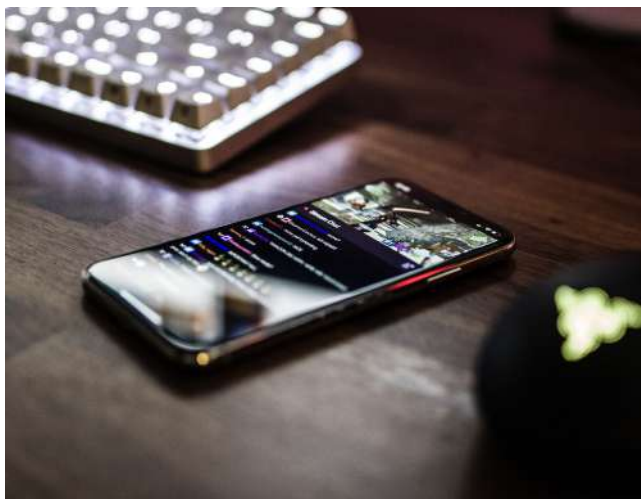
2.

Az indulatos vitatkozásokon felül van még egy nagy kísértés az online térben, mégpedig az, hogy megoszszuk életünknek azon részeit, amelyekre büszkék vagyunk, és magamutogatásból, sőt dicsekvésből anyagi javainkat, kinézetünket, még az ételünket is, amit percekben belül elpusztítunk, mutogatjuk másoknak. Ezáltal akarattunkon kívül is irigyekké tesszük az em-

bereket. Ahogy a Prédikátor is mondja, nincs semmi új a nap alatt, viszont a robbanásszerűen fejlődő technológia miatt erre egyre jobban figyelniünk kell: „És láttam, hogy minden fáradozást és sikeres munkát az emberek kölcsönös irigysége kíséri. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés!” (Préd 4,4) Az Ige figyelmeztet bennünket az 1János 2,16-ban, hogy ez nagyon is világi cselekedet: „Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága, és az étellel való kérédes, nem az Atyától, hanem a világtól van.”

Mondhatná valaki, hogy semmi közöm ahhoz, hogy egy lelkipásztor magánemberként mit oszt meg önmagáról. Ugyanakkor a gyülekezetem tagjai hozzám fordulnak, amikor egy számukra megbotránkoztató megjegyzést olvasnak. „Hogyha ezt egy lelkipásztornak szabad, akkor én miért várom el tőlük az ellenkezőjét?” Szó volt már ilyen helyzetekben a kipoztolt képen éppen a kézben lévő alkoholról, férfiakat ölelgető, puszilgató lelkipásztor-feleségről, vagy egy politikai pártot támogató kommentről, amelyek – biztos vagyok benne, hogy – a helyükön kezelve ártalmatlan dolgok, viszont kontextusból kiragadva, magyarázat nélkül a lelkipásztor által megosztva igenis veszélyesek és botránkoztatóak lehetnek. Úgy érzem, sokan nem veszik figyelembe az internetes nyilvánosság súlyát. Egyesek olyan véleményeket is le mernek írni fórumokon, amiket nemhogy élő szóban, de egy személyes levélben sem vállalnának. Olyan képeket tesznek közzé magukról, amiket adott esetben akár tízezrek is láthatnak, amiket egyébként szégyellnének, ha mondjuk egy tévéfelvételtől lenne szó. Még akkor is, ha az csupán néhány száz fős nézettséggel rendelkező helyi csatorna. Figyelemre méltónak találok, hogy egy ilyen tévéinterjú előtt kiöltözünk, megtanuljuk, begyakoroljuk a mondandónkat, odafigyelünk a látszatra, míg bizonyos online megnyilvánulásokat, amelyek jellemzően sokkal több embert érnek el, nem kontrollálunk szinte semennyire. Önmagam viselkedésén is észrevettem ezt a kettősséget körülbelül tíz évvel ezelőtt, és azóta tudatosan igyekszem figyelni és kordában tartani az internetes megnyilvánulásaimat.

Bár én magam már évek óta szinte semmit nem osztok meg nyilvánosan, hiszen tudom, hogy azt a közvetlen környezetemen kívül mindenki a lelki vezetői véleményemként fogja kezelni. Ezért a hétköznapi viselkedésemben, még a családom előtt is igyekszem, hogy semmi elhamarkodott szó ki ne jöjjön a számon,

**„Meg kell tehát vizsgálnom saját motivációimat!
Milyen szándék vezérel? Személyes sértettségből
akarok-e felszólalni, vagy valóban segítek vele?”**

amit nem gondolok komolyan, még akkor sem, ha azt nem nyilvánosság előtt mondom. „Mert mondom nektek, ha a ti igazságotok messze felül nem múlja az írástudókét és farizeusokét, akkor semmiképpen sem mentek be a mennyek országába.” (Mt 5,20)

3.

Azzal kapcsolatban, hogy én figyelmeztethetek-e más lelkipásztorokat, hogy szerintem nem megfelelő módon nyilvánulnak meg, két szempontot kell figyelembe venni. Van egy Istentől kapott öröllői felelősségem, amit az Ezékiel könyve 3,16–21-ig tartó szakasz alapján komolyan gondolok. Hogyha Isten felhívja a figyelmeimet egy bűnre, amit az Ige alapján meg is erősít, és nem figyelmeztetem testvéreimet, akkor engem fog érte felelősségre vonni. Viszont nem akarok bünt sem elkövetni ezáltal, amit az 1Péter 4,15 kilátásba helyez: „Közületek tehát senki se szenvedjen... mint más dolgába avatkozó.”

Meg kell tehát vizsgálnom saját motivációimat! Milyen szándék vezérel? Személyes sértettségből akarok-e felszólalni, vagy valóban segítek vele? Óriási különbség van a saját igazságom és Isten igazságának védelme között. De Istennek szüksége van-e egyáltalán arra, hogy én őt védjem? Az általam képviselt közösség felé viszont tudom, hogy felelősségem van. Ezért nem hagyhatom, hogy valaki, akár tudtán kívül, a baptista egyház tekintélyét rombolja. Ezt viszont nem saját bölcsességből, hanem igei alapon szeretném tenni, amihez útmutatást a Kolossébeliekhez írott levélben találtam:

„Öltsetek tehát magatokra – mint Isten választottai, szentek és szeretettek – könyörületes szívet, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet. Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is. Mindezek fölé pedig öltsetek fel a szeretetet, mert az tökéletesen összefog mindent. És a Krisztus békessége uralkodjék a szívetekben, hiszen erre vagytok elhíva az egy testben. És legyetek háládatosak. A Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsetek egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben az Istennek. Amit pedig szóltok vagy cselekesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala.”
(Kol 13,12–17)